

MOJE POTOVANJE PO DANSKI

Utrjeni smo se zelo razveselili pogleda na glavno mesto Danske, Kopenhagen, ki se je kopalo v zadnjih žarkih zahajajočega sonca. To milijonsko mesto je glavno prometno središče države. Iz ogromne železniške postaje, ki je vsa pod zemljo, smo stopili na široke, prometne ulice vlemesta. Čakal nas je avtobus in nas odpeljal na večerjo v klub, ki nosi ime ameriškega

Grundtvig's Church. Cerkev je drugačna od naših, saj nima ne zvonika, ne zvonov. Je zelo velika, vendar po pripovedovanju domačinov slabo obiskana.

Popoldne sem z družino, pri kateri sem stanovala, odšla na letališče, ki je eno največjih v Evropi. S posebnim daljnogledom smo opazovali vzletanje in pristajanje letal velikih letalskih družb z vsega

privlačnost Tivolija pa je brez dvoma ognjemet ob zaključku nočnega življenja Kopenhavna.

Naslednjega jutra smo se z danskimi prijatelji odpeljali v 50 km oddaljeno mesto Helsingoer, ki leži ob morju na skrajnem severovzhodnem koncu Danske. Med vožnjo smo si lahko ogledali izrazito nižinsko pokrajino, sem in tja prepreženo z brazdami njiv. V Helsingoeru smo si najprej ogledali grad legendarnega Shakespeareovega junaka Hamleta. Zatohli zapori v kletih tega gradu so nas v mislih popeljali nazaj v čase, ko so tudi Dance zatirali hudobni graščaki. Plemstvo samo pa je živelo v razkošnih sobanah, polnih slik, čudovitega pohištva in gobelinov. Pred kipom „danskega kralja Matjaža“ nam je vodič povedal, da se bo le-ta prebudil takrat, ko bo Danska v taki nevarnosti, da si sama ne bi mogla pomagati.

Za bivališče v tem lepem mestu pa so nam namenili stavbo izven mestnega hrupa. Čas, kolikor smo ga sploh imeli, smo si krajšali z različnimi igrami.

Zjutraj naslednjega dne smo odšli v mesto na nakupovanje spominkov in sprehajanje. Ogledovali smo si trgovine, ki so dobro založene z vsemi mogočimi predmeti. Utrjeni in polni vtisov smo se vrnili in po večerji trdno zaspati.

Naslednji dan nas je čakal ogled le nekaj kilometrov oddaljenega Frideriksburškega gradu. Ta je najlepši izmed vseh, ki sem jih kdaj koli videla. Je veliko lepši in večji od Hamletovega. Poln je starinskega pohištva in orožja. V vseh dvoranah visijo po stenah portreti zgodovinskih osebnosti. Najbolj všeč mi je bila kapela gradu, zgrajena v romanskem slogu, v kateri je čudovita srebrna prižnica in z reliefi prekrito stebrišče. Vodič nam je povedal, da je grad zgradil kralj Friderik II., vendar ga je požar do tal uničil. Obnovil ga je njegov sin Christian IV. v letih 1600–1620.

Ob koncu našega bivanja na Danskem smo se s trajektom odpeljali na Švedsko, v Haelsingborg. Tu smo dopolnili naše zbirke vtisov in se za nameček kopali v Severnem morju, ki je tudi poleti zelo mrzlo.

Zal nam je bilo, da je bilo naše potovanje tako kmalu pri kraju, saj vemo, da bi si lahko ogledali še mnogo zanimivosti Danske in Švedske. Tudi slovo od naših danskih prijateljev je bilo težko, vendar smo se tolažili s tem, da se bomo kmalu videli v Sloveniji, tokrat z zamenjanimi vlogami.

NATEČAJ ZA NAJBOLJŠI SESTAVEK O LETOVANJU NA DANSKEM

V letošnjem letu je 40 šišenskih otrok preživelo svoje počitnice na Danskem. Na svojem popotovanju so doživeli mnogo prijetnih trenutkov ter se vrnili domov zadovoljni in polni lepih vtisov. Društvo prijateljev mladine in uredništvo Javne tribune sta razpisala natečaj za najboljši sestavek o letovanju na Danskem.

Temu razpisu se je odzvalo 21 mladih popotnikov. Posebna komisija je vse prispevke pregledala, pretehtala in sklenila, da prve nagrade ne podeli, podeli pa dve drugi nagradi in eno tretjo nagrado. Tako prejmejo:

Dragica Tovornik, Djakovičeva 13, učenka osnovne šole Hinko Smrekar 100 N din,

Mitja Kožuh, Aljaževa 20, učenec osnovne šole Zvonko Runko, 100 N din in

Vlasta Grudner, Djakovičeva 21, gojenka glasbene šole Franca Šturma 50 N din.

Društvo prijateljev mladine in uredništvo Javne tribune nagradencem iskreno čestitata, vsem udeležencem pa se zahvaljujeta za njihovo sodelovanje.

predsednika Johna F. Kennedyja. Vtisov s te prve vožnje po mestu žal ne morem opisati zaradi zmedenosti, s katero vsakega človeka navda nova, nepoznana dežela. Po večerji smo se spoznali z mladimi danskimi prijatelji in se v njihovem spremstvu podali na zaslužen počitek.

Naslednji dan smo porabili za ogled mesta in njegovih znamenitosti. Najprej smo obiskali muzej NOB, ki je nedalet od pristanišča. Tu smo se podrobneje seznanili z bojem danskega ljudstva za svobodo. Orožje in fotografije, razstavljene po velikih sobah, so me spominjale na junaštvo našega ljudstva in na naš boj za osvoboditev. Spoznala sem, da ni dansko ljudstvo trpelo nič manj od našega.

Po obisku muzeja smo si ogledali eno izmed velikih protestantskih cerkev, zgrajeno v gotskem slogu. Imenuje se

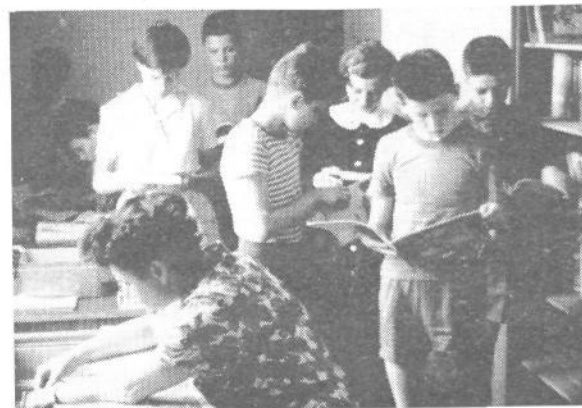
sveta. Z letališča smo se vrnili v središče mesta, kjer smo dalj časa opazovali vojaka, ki strážita kraljevo palačo. Arhitektura te palače po pestrosti ne zaostaja mnogo za čudovitim oblačilom teh dveh vojakov. Še posebno lep je vodnjak, ki stoji pred palačo. Tega popoldneva sem si ogledala tudi glavno pristanišče Kopenhavna in simbol mesta – kip morsk deklice.

Zvečer smo odšli v Tivoli, največje in najlepše zabavišče v Evropi. Pravijo, da so ta park urejali nekaj stoletij, kar je zelo verjetno, saj je v kratkem času nemogoče ustvariti toliko različnih stilov in oblik. Po pravljicnem jezeru, prekritem z lokvanji, se vozijo obiskovalci v številnih čolnih in z vesli kodrajo gladko površino. Čudoviti vodometi, koncertne in plesne dvorane, igralnice in restavracije so za nas nekaj nenavadnega. Največja



Veselo razpoloženje otrok na letovanju v Fažani

ŠOLA — DOM



PRVO SREČANJE S ŠOLO

Sonce ne pripeka več tako vroče kot sredi poletja in po dolinah zjutraj že leži jesenska megla.

Septembrski dan je, na videz prav tak kot vsi drugi. Za mnoge pa je ta dan nekaj prav posebnega. To je njihov prvi šolski dan, ki pomeni važen mejnik v njihovem življenju. To je dan, ki je za prvošolce poln pričakovanja, nestrpnosti in negotovosti, dan, ko se bodo prvič srečali s šolskimi klopki.

V primerjavi z vsem človekovim življenjem je to pravzaprav le trenutek, ki pa je zelo pomemben, saj potegne ostro mejo med brezskrbnim detinstvom in skrbi polnim časom šolanja. Ob ta mejnik, ki pomeni konec igranja in začetek učenja in resnega dela, zadene v svojem življenju vsakdo.

Prvošolčki se zbirajo pred šolo. Nekateri prihajajo dokaj samozavestno, drugi spet pretirano boječe, tretji pa si med novimi obrazi že iščejo prijatelje. Večino izmed njih spremljajo mamice, ki so se v vročem poletju odpovedale enemu dnevu sončenja samo zato, da so si prihranile dan letnega dopusta za takrat, ko pojde njihov otrok prvič v šolo.

Kazalec se pomika proti osmi. Prihajati so začeli tudi učenci višjih razredov. Tisti, ki so z uspehom končali prejšnje šolsko leto, so veseli, potrti in skrbeni pa tisti, ki bodo morali razred ponavljati. Najbolj samozavestni so osmošolci, ki se jim novinci spoštljivo umikajo, medtem ko se jim po glavi mota kup vprašanj. Kakšna je tovarišica? Ali je dobra in prijazna, ali pa huda in čemerna?

Oglasil se je šolski zvonec. Starejši učenci so odšli v svoje razrede, novinci pa so ostali pred šolo in počakali na razrednike in na ravnatelj, ki jim je v kratkem nagovoru zaželel prijetno počutje v šoli in mnogo uspehov pri učenju. Nato so jih razredničarji razporedili po oddelkih in jih odpeljali v njihove učilnice.

Prvošolce lahko razdelimo v tri kategorije. Ne po umski zmogljivosti in nadarjenosti, ampak po njihovi prilagodljivosti in zmožnosti vključevanja v novo okolje. V prvo skupino bi uvrstili tiste, ki so pretirano samozavestni in ki hočejo biti vedno za vsako ceno prvi. Pri odraslih za take ljudi uporabljamo ime „komolčar“.

Drugo skupino sestavljajo otroci, ki so pretirano boječi in tihi, ki niso nikoli gotovi vase in ki jim manjka ambicij.

Tretjo, največjo skupino predstavljajo učenci, ki se hitro znajdejo in prilagodijo novemu okolju, ki so umirjeni in brez pretiranih ambicij, pa tudi brez živčne obremenjenosti.

Prav ta srednja pot je najboljša za uspešno oblikovanje mlade, nastajajoče osebnosti. Pri prvih dveh skupinah je delo pedagogov nekoliko težje. Poglejmo si nekaj vzrokov za pretirano poudarjanje lastnega „jaza“ ali za preveliko plašnost, s katerima se učitelji srečujejo pri svojem delu in ki ovirata neprisiljeno vključevanje učenca v njegovo razredno skupnost. Najpomembnejše pri razvoju otrokove osebnosti je brez dvoma okolje, v katerem živi. Tempo življenja, življenjski standard in socialne razmere v družini, odnosi med starši, pretirana strogost ali popustljivost, konservativnost ali naprednost vzgoje, pretirana ambicioznost staršev itd., prispevajo svoje k prilagodljivosti otroka in njegovi zmožnosti vključevanja v novo okolje, kar je za njegovo šolanje izredno pomembno.

Se enkrat se ozrem na ves ta pisani in veseli živ-žav pred in v šoli, ki ga opazujem in podoživljam že vrsto let in zdí se mi, da je prvi šolski dan zares najlepši od vseh šolskih dni. Zaželim si nemogoče — da bi bil lahko še enkrat prvošolček . . .

M. B.

Dragica TOVORNİK